

Schoolondersteuningsprofiel (SOP) Haaglanden**Algemene gegevens**

Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld voor schooljaar 2021-2022.

School	Naam: Eerste Nederlandse Buitenschool Adres: Doorniksestraat 28 Telefoon: 0703556631 E-mail: administratie@enbs.nl
Opgesteld namens directeur en team	Datum: 01-09-2021 Directeur: Marjan van der Niet
Opgesteld met advies MR	Datum: 14-09-2021 Voorzitter MR: Dieuwertje van Zal
Vastgesteld door bestuur	Datum: Voorzitter bestuur:
Schoolgids Schoolplan	https://www.eerstenederlandsebuitenschool.nl/

1. Visie passend onderwijs

Beschrijf kort de visie op passend onderwijs van de school. Voor uitgebreidere informatie kan verwezen worden naar het schoolplan, de schoolgids of de website.

“Wij willen een fijne plek creëren waar iedereen zich veilig en geborgen voelt.”

De ENB is gespecialiseerd in het onderwijzen en ondersteunen van leerlingen met een ernstige internaliserende gedragsproblematiek. Deze internaliserende problematiek is altijd voorliggend op de andere problematiek van de leerling en is doorslaggevend bij het onderzoeken van de mogelijkheid tot plaatsing.

Op de ENB proberen we zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoefte van het individuele kind. Dit betekent dat wij binnen een groep verschillende pedagogische plannen uitvoeren om tegemoet te kunnen komen aan de individuele ondersteuningsbehoefte. Het kunnen functioneren in de groep is hiervoor wel een voorwaarde.

Kernwaarden Diepe overtuigingen. Geven richting aan gedrag.	Kernkwaliteiten <i>Eigenschappen waarin je écht goed wilt zijn of die echt nodig zijn.</i>
Samenwerken diversiteit, behulpzaamheid, collegialiteit	Nieuwsgierigheid open houding, luistervaardig, inlevend
Gelijkwaardigheid ieders inbreng, tolerantie, geborgenheid	Verantwoordelijkheid vakmanschap, taakgerichtheid, initiatief

Optimisme groei/ontwikkeling, toewijding, waardering	Rust en veiligheid structuur, richting, betrouwbaarheid
---	--

Vanuit onze kernwaarden en -kwaliteiten willen wij het onderwijs op de ENB zoveel mogelijk optimaliseren en aan laten sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van onze leerlingen. De internaliserende problematiek van de leerling populatie staat hierbij altijd op de voorgrond.

Meer informatie over onze missie, visie en ambities vindt u in het schoolplan '19-'23.

2. Basisondersteuning binnen Haaglanden

Onderstaande tekst is een vaste tekst voor alle scholen in Haaglanden.

Basisondersteuning

Basisondersteuning is ondersteuning die op elke school in Haaglanden geboden wordt. Scholen ontvangen jaarlijks een bijdrage vanuit het samenwerkingsverband ten behoeve van het vormgeven van basisondersteuning. Deze bijdrage wordt ingezet voor het versterken van passend onderwijs in de school. Denk aan het goed organiseren van een multidisciplinair overleg (MDO) of de inzet van preventieve en licht curatieve interventies.

De basisondersteuning van onze scholen bestaat uit:

- A. Basiskwaliteit.
- B. De ondersteuningsstructuur op school.
- C. Werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken.
- D. Preventieve en licht curatieve interventies

A. Basiskwaliteit

De basisondersteuning van een school is ten minste op orde als deze voldoet aan de basiskwaliteit zoals gesteld door de Inspectie van Onderwijs.

Schoolomschrijving:

De Eerste Nederlandse Buitenschool (hierna ENB) is een school voor Speciaal Onderwijs voor leerlingen met gedragsproblematiek. De ENB is gespecialiseerd in het onderwijzen en ondersteunen van leerlingen met een ernstige internaliserende gedragsproblematiek. Deze internaliserende problematiek is altijd voorliggend op de andere problematiek van de leerling en is doorslaggevend bij het onderzoeken van de mogelijkheid tot plaatsing.

De Eerste Nederlandse Buitenschool is een school op een prachtige locatie aan de rand van Den Haag, midden in het bos en op een steenworp afstand van het Scheveningse strand. Deze rustige, natuurlijke omgeving past goed bij de populatie leerlingen van de school. De grootste groep leerlingen (>80%) heeft een stoornis in het autistisch spectrum.

Op onze school volgen rond de 120 leerlingen onderwijs in groepen van 14 leerlingen, begeleid door een leerkracht en een onderwijsassistent/leraarondersteuner.

De populatie kenmerkt zich door de internaliserende gedrags- en psychiatrische problematiek. Dit maakt dat in veel gevallen ouders al een zoektocht en heel traject met hun kind achter de rug hebben voordat zij bij ons op school komen. Op de ENB proberen we zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoefte van het individuele kind. Dit betekent dat wij binnen een groep verschillende pedagogische plannen uitvoeren om tegemoet te kunnen komen aan de individuele ondersteuningsbehoefte. Het kunnen functioneren in de groep is hiervoor wel een voorwaarde.

Wij zijn gespecialiseerd in Trauma Sensitief Onderwijs. Deze manier van lesgeven past goed bij onze vaak angstige en teruggetrokken populatie. Al onze medewerkers worden hierin getraind en er vinden jaarlijks

Ieder kind een kans!

Logo school

bijscholingen plaats vanuit de werkgroep Pedagogische Ontwikkeling (voorheen werkgroep Trauma Sensitief Onderwijs). Intern beschikken wij over de expertise van een orthopedagoog en logopediste, naast de expertise vanuit onze gespecialiseerde leerkrachten en intern begeleiders. Op school is ook de mogelijkheid om fysiotherapie en kunstzinnige therapie te volgen.

Om onze leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op de overstap naar Voortgezet (Speciaal) Onderwijs bieden wij naast het didactische curriculum ook een extra ondersteuning op de sociaal emotionele ontwikkeling. Binnen de klas gebeurt dit door het gebruik van methodes voor Sociaal Emotionele ontwikkeling als Leefstijl en Sociaal Gedrag Elke Dag. Naast dit standaard aanbod wordt er jaarlijks aan verschillende groepen extra training aangeboden in de vorm van Rots en Water (sociale weerbaarheid) en aandachtstraining (voor concentratie en welbevinden). Deze laatste twee trainingen worden aangeboden door gespecialiseerde medewerkers binnen de school.

Wij bedienen een grote regio met onze bijzondere school. Leerlingen komen vanuit verschillende gemeenten voor het onderwijs op de ENB. Dit maakt dat veel leerlingen gebruik maken van het leerlingenvervoer. De schooltijden zijn hierop aangepast, er is geen continurooster/verkorte lunchpauze maar leerlingen blijven wel de hele dag op school. De schooltijden zijn van 8:30u. (start lessen) tot 15:00u.

B. De ondersteuningsstructuur op school

De ondersteuningsstructuur van de school is het systeem waarmee de school het onderwijs evalueert en de ontwikkeling van individuele leerlingen volgt, ook wel de zorgstructuur genoemd. Onderdeel hiervan is een team dat de uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning coördineert en stimuleert. Dit team geeft deze ondersteuning vorm samen met onder meer de leerling, de leerkracht(en), ouders, de adviseur passend onderwijs van het samenwerkingsverband, de schoolmaatschappelijk werker en andere deskundigen. In het schoolplan wordt beschreven wie en met welke expertise onderdeel is van die ondersteuningsstructuur en hoe dit zichtbaar wordt gemaakt voor de leerkrachten, ouders en leerlingen.

Zo ziet de zorgstructuur van onze school eruit:

**De school kan hier ook verwijzen naar het schoolplan.*

Ondersteuning en begeleiding

Kader:

Op de ENBS wordt cyclisch gewerkt met persoonlijke ontwikkelingsplannen en wordt gedacht vanuit zorgniveaus om een optimale ontwikkeling van leerlingen te bewerkstelligen en taken en verantwoordelijkheden duidelijk af te bakenen. De leerkracht beschikt over voldoende didactische- en pedagogische vaardigheden en kennis en maakt daarnaast gebruik van methodes en andere beschikbare materialen, de methode gebonden toetsen en het CITO-leerlingvolgsysteem en SCOL. Voor de kleuters wordt de ontwikkeling gevolgd met BOSOS ipv CITO, wel wordt hier ook gebruik gemaakt van SCOL voor de sociaal emotionele ontwikkeling.

Zorgniveaus:

Een leerling is altijd ingeschaald in één van de zorgniveaus. Op zorgniveau 0 en 1 is de leerkracht verantwoordelijk voor de indeling en kan hier zelf in schuiven. Vanaf zorgniveau 2 gebeurt dit altijd in overleg. Een leerling kan verschuiven in zorgniveau tijdens een leerlingbespreking met de intern begeleider of bij een bespreking in de CvB of met de directie. Dit naar aanleiding van bijvoorbeeld een incident of verandering in de (thuis)situatie van de leerling.

Verantwoordelijkheid:

De leerkracht is altijd verantwoordelijk voor de leerlingen in de groep. Hoe hoger het zorgniveau, hoe groter de ondersteuning. Maar de verantwoordelijkheid blijft bij de leerkracht. Directie draagt de

eindverantwoordelijkheid van de school. De overige betrokkenen hebben een adviserende en/of ondersteunende rol.

De commissie van begeleiding:

De ondersteuning op de ENB wordt gemonitord door de Commissie van Begeleiding. In deze commissie, die tweewekelijks bij elkaar komt, hebben de Intern Begeleiders, de orthopedagoog en de adviseur Passend Onderwijs zitting. De commissie wordt voorgezeten door de directeur. Maandelijks wordt de commissie aangevuld door externe expertise vanuit de jeugdgezondheidszorg (schoolarts) en School Maatschappelijk Werk. Leerkrachten en ouders worden uitgenodigd wanneer dit van toepassing is.

Ontwikkelings Perspectief Plan:

Iedere leerling krijgt binnen zes weken na de start op de ENB een Ontwikkelings Perspectief Plan (hierna OPP) waarin vanuit het plaatsingsonderzoek een ontwikkelingsperspectief, ontwikkelingsdoelen en extra inzet worden bepaald. Dit wordt met ouders besproken en vastgesteld.

Vervolgens wordt dit OPP twee keer per jaar geëvalueerd en bijgesteld tijdens de leerlingbespreking van de intern begeleider met de leerkrachten en tijdens oudergesprekken. Dit is een cyclisch proces.

Bijlagen:

In **bijlage A** van dit SOP vindt u de uitwerking van de zorgniveaus op de Eerste Nederlandse Buitenschool

C. Handelingsgericht werken

In Haaglanden hebben we afgesproken dat we de onderwijsontwikkeling van kinderen volgen door de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken te gebruiken. Hieronder verstaan we dat de school vanuit overzicht (wat is bekend) en inzicht (verklarende factoren) tot een passend uitzicht (passend aanbod) voor een leerling komt. Hierbij wordt de ontwikkeling van de leerling regelmatig geëvalueerd en worden zo nodig de doelen of het plan van aanpak voor de leerling bijgesteld. Scholen werken doelgericht en denken in mogelijkheden.

Uitgangspunt HGW	Op orde	In ontwikkeling	Nog op te starten
Handelingsgericht werken is een actuele werkwijze binnen onze school.	x		
1. Doelgericht werken.	x		
2. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant.	x		
3. Onderwijsbehoeften staan centraal.	x		
4. De wisselwerking en afstemming tussen het kind, opvoeding en onderwijs.	x		
5. Ouders en leerkrachten worden als ervaringsdeskundigen en partners gezien.	x		
6. Positieve aspecten zijn van belang.	x		
7. Constructieve samenwerking.	x		

D. Preventieve en curatieve interventies

Elke school kan binnen de basisondersteuning een aantal preventieve- en licht curatieve interventies inzetten om te voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van een leerling. De school voert deze interventies uit binnen de eigen ondersteuningsstructuur en onder eigen regie en verantwoordelijkheid.

Extra expertise binnen het team

Expertise	Ja / nee	Uren beschikbaar per week
Remedial teaching	x	24
Expertise taal, lezen en spraak	x	16
Expertise rekenen en wiskunde	x	2
Expertise gedrag	x	32
Expertise jonge kind	x	24
Expertise (hoog)begaafdheid	-	
Expertise motoriek	-	
Expertise tweede taal/NT2	-	
Expertise cognitieve ontwikkeling	x	24
Expertise autisme	x	40
Expertise zieke leerlingen	-	
Expertise faalangst	x	8
De uren hierboven genoemd gaan over de uren bovenop de basisondersteuning in de groepen, de leerkrachten in de groep hebben ook standaard expertise op autisme en gedrag.		

Expertise van externe deskundigen

Betrokken experts	Structureel	Regelmatig	Incidenteel	Niet van toepassing
Speciaal Basisonderwijs			x	
Speciaal Onderwijs	x			
Adviseur passend onderwijs	x			
Schoolmaatschappelijk werk (+)	x			
Leerplichtambtenaar		x		
Jeugdgezondheidszorg/schoolarts/School verpleegkundige		x		
CJG			x	
Politie/wijkagent			x	
Logopedie	x			
Fysiotherapie	x			
Jeugdhulppartners		x		
PRT	x			
Kunstzinnige therapie	x			

Extra aanbod georganiseerd door de school

Aanbod	Periode wanneer in te zetten
Rots en Water training	Dagdeel per week, alle groepen, training van 10 weken
Aandachtstraining	Onderbouwgroepen, training van 10 weken
Een extra gymles per week	Drie keer per week, alle groepen

Bijzondere voorzieningen en/of toegankelijkheid in het gebouw

Voorziening	Aanwezig in de school	Niet van toepassing
Rolstoelvriendelijk	x	
Invalidetoilet	x	
Voorzieningen doven/slechthorenden		x
Voorzieningen blinden/slechtzienden		x
Gespreksruimte	x	
Therapieruimte	x	
Verzorgingsruimte		x
Time out ruimte	x	
Lift	x	

3. Extra ondersteuning

Leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan binnen de basisondersteuning van onze school mogelijk is, kunnen in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Dit kan in de vorm van een arrangement vanuit het samenwerkingsverband, de inzet van jeugdhulp of een verwijzing naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs*. De extra ondersteuning wordt besproken in het multidisciplinair overleg (MDO) in overleg met de ouders en indien mogelijk ook met de leerling. Bij het vormgeven van extra ondersteuning is de adviseur passend onderwijs van het samenwerkingsverband betrokken. Zie voor meer informatie de website van het samenwerkingsverband SPPOH, www.sppoh.nl. De intern begeleider is aanspreekpunt voor de ouders, leerkracht en leerling bij het vormgeven van extra ondersteuning.

*SO en SBO beschrijft dit op eigen wijze.

Ook binnen het Speciaal Onderwijs zoals de Eerste Nederlandse Buitenschool hebben leerlingen soms behoefte aan extra ondersteuning, die niet past binnen de basisondersteuning.

Voor de leerlingen op de ENB is het vanuit de basisondersteuning belangrijk dat leerlingen kunnen functioneren in een groep van max. 15 leerlingen, begeleid door een leerkracht en zoveel mogelijk ondersteund door een ondersteuner in de klas. (deze is vanuit de basisondersteuning echter niet fulltime beschikbaar voor leerlingen vanaf 8 jaar).

Leerlingen die individuele begeleiding behoeven (binnen de stamgroep) hebben hiervoor extra ondersteuning nodig, bijvoorbeeld doordat de leerling begeleid moet worden in een klein groepje of extra individuele aansturing nodig heeft op het gebied van gedrag, executieve functies of cognitieve ontwikkeling. Wanneer deze ondersteuningsbehoefte uitstijgt boven het niveau wat we kunnen bieden vanuit de basisondersteuning, dient hiervoor extra ondersteuning aangevraagd te worden.

Individueel arrangement:

Wanneer dit gaat over het trainen van executieve vaardigheden, extra ondersteuning op het gebied van de didactische vaardigheden kan hiervoor een individueel arrangement worden aangevraagd bij het betrokken samenwerkingsverband. De noodzaak van dit arrangement wordt bepaald door het MDO.

Dit gaat altijd over een vooraf bepaalde interventie voor bepaalde tijd.

Voorbeelden hiervan zijn:
Volle hoofden training, Beter bij de les, Mindset

TLV categorie midden:

Op het moment dat het duidelijk is dat een leerling een grotere ondersteuningsbehoefte heeft dan binnen de basisondersteuning valt, maar er nog onvoldoende duidelijk is welke interventie en voor welke periode ingezet moet worden om de leerling voldoende te kunnen ondersteunen kan er gekozen worden voor het aanvragen van een TLV categorie midden.

Deze TLV wordt altijd voor een jaar aangevraagd, zodat er jaarlijks geëvalueerd wordt of de zwaardere ondersteuning nog nodig is.

Individuele begeleiding:

Wanneer een leerling niet kan functioneren binnen de groep zonder individuele begeleiding kan in overleg met de Commissie van Begeleiding bekeken worden of individuele- of shadowbegeleiding ingezet kan worden. Voorwaarde hierbij is wel, dat de verwachting is dat de leerling binnen afzienbare tijd de benodigde vaardigheden kan aanleren om in een groep te functioneren.

Deze ondersteuning wordt ingezet vanuit de Jeugdwet of (vanaf januari 2022) Onderwijs Jeugd Arrangementen. Vanuit het samenwerkingsverband wordt individuele begeleiding niet vergoed.

Individuele begeleiding kan ingezet worden om leerlingen te laten ontwikkelen naar schoolrijpheid/zelfstandigheid of ingezet worden ter voorkoming van schooluitval bijvoorbeeld ter overbrugging naar behandeling door de GGZ of overstap naar een andere vorm van onderwijs die beter aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Voor de aanvraag van individuele begeleiding vanuit de jeugdwet moeten ouders zich aanmelden bij het jeugdloket van de gemeente waar zij woonachtig zijn.

Therapieën:

Op de ENB is er de mogelijkheid om individuele therapieën te volgen bij verschillende vak- en paramedische therapeuten. Deze therapieën worden vergoed door de zorgverzekeraar of vanuit de jeugdwet, maar worden op school gevolgd.

Het gaat om:

Kunstzinnige therapie

Pivotal Response Treatment

Fysiotherapie

Ook is er binnen de ENB specifieke kennis en begeleiding voor leerlingen met Selectief Mutisme. In afstemming met de behandelaar van de leerling, wordt er op school gewerkt aan de weerbaarheid en ontwikkeling m.b.t. het spreken tegen derden.

Contra indicaties:

Het curriculum van de ENB is vergelijkbaar met dat van een reguliere basisschool. Met extra aandacht voor de specifieke kenmerken op het gebied van cognitieve ontwikkeling van leerlingen met autisme (verwerkingsnelheid en werkgeheugen).

Het is dus belangrijk dat kinderen voldoende cognitief vermogen hebben om mee te kunnen in het didactisch programma op de ENB.

Leerlingen met een IQ onder de 70 kunnen daardoor niet geplaatst worden.

(Op het moment van schrijven van dit SOP, augustus 2021, is er een projectplan in ontwikkeling voor leerlingen met een IQ tussen de 60 en de 80 en een ernstige ASS problematiek, wanneer dit kan starten wordt bovenstaande contra indicatie aangepast.)

Veiligheid en de beleving hiervan is erg belangrijk op de ENB. De leerlingen op de ENB zijn vaak erg kwetsbaar, beschikken over weinig veerkracht en ervaren snel onveiligheid. Wanneer aan deze voorwaarden niet voldaan kan worden trekken de leerlingen van de ENB zich voornamelijk terug en maken zich klein, ze reageren internaliserend op storingen, prikkels en triggers.

Dit is een belangrijke voorwaarde voor plaatsing op de ENB.

Leerlingen die op triggers, angst en onveiligheid meer van zich afbijten, oppositioneel gedrag laten zien, naar buiten gericht zijn en/of onveiligheid veroorzaken voor anderen hebben daardoor een contra indicatie en kunnen niet geplaatst worden op de ENB.

Wanneer leerlingen geplaatst zijn op de ENB de veiligheid van henzelf en/of anderen i.v.m. hun gedrag niet meer gewaarborgd kan worden, zal het schorsings- en verwijderingsprotocol in gang gezet worden. Zie hiervoor **bijlage B**.

Leerlingen dienen bij de start op de ENB zindelijk te zijn, dan wel zichzelf te kunnen verzorgen rondom de zindelijkheid. Bijvoorbeeld zelfstandig een luierbroekje verschonen.

4. Zorgplicht

Hieronder volgt **een vaste tekst** die onderdeel uitmaakt van het schoolondersteuningsprofiel. Op deze manier staat in alle SOP's in Haaglanden omschreven wat de afspraken zijn rondom de zorgplicht. Deze afspraken zijn gebaseerd op de wet en indien nodig specifiek gemaakt voor Haaglanden.

Sinds de invoering van passend onderwijs hebben schoolbesturen zorgplicht. Dit betekent dat zij verantwoordelijk zijn om te onderzoeken of de school aan een leerling met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften passend onderwijs kan bieden, eventueel met de inzet van extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Soms is van tevoren niet duidelijk of en zo ja welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft. Dan heeft de school zes weken na schriftelijke aanmelding door de ouder(s)/verzorger(s) de tijd om te onderzoeken welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft en of de school passend onderwijs kan bieden. De periode van zes weken kan eenmalig met vier weken worden verlengd. Dit moet wel aan de ouders worden gemeld. Kan een school deze benodigde ondersteuning niet bieden, dan zoekt zij samen met ouders naar een passende plek op een andere school. Het samenwerkingsverband kan hierin ondersteunen, maar de schoolbesturen zijn en blijven verantwoordelijk.

De zorgplicht houdt ook in dat een school een leerling pas mag verwijderen als een andere school bereid is gevonden die leerling toe te laten. Zo wordt voorkomen dat een leerling tussen wal en schip valt. Een school kan een leerling weigeren als de school vol is. Hierbij geldt wel dat de school een consequent en transparant toelatingsbeleid heeft. Ook indien ouders de grondslag van de (bijzondere) school niet erkennen, is dit grond voor weigering. Het toelatingsbeleid van scholen is niet alleen voor ouders inzichtelijk, ook voor collega-scholen in het werkgebied is duidelijk hoe scholen omgaan met het toelaten van leerlingen. In werkgebieden waar sprake is van plaatsingsproblematiek, omdat veel scholen vol zijn, voeren scholen actief overleg om dit gezamenlijk op te lossen. Thuisnabij onderwijs is het uitgangspunt. Mocht blijken dat scholen/schoolbesturen onvoldoende rekening houden met de zorgplicht, dan spreken schooldirecteuren elkaar hier actief op aan. In laatste instantie kan de directeur van het samenwerkingsverband met schoolbesturen in gesprek gaan en eventueel besluiten het bestuur van het samenwerkingsverband maatregelen voor te stellen. Bij tussentijdse schoolwisseling van leerlingen hebben scholen altijd contact met elkaar voor zij een leerling van een andere school aannemen. Dit geldt overigens niet alleen voor situaties waarop de zorgplicht mogelijk van toepassing is, maar ook om overplaatsingen (bijvoorbeeld BAO > BAO, of S(B)O - BAO, situaties van onvrede bij ouders, etc.)

5. Financiën basisondersteuning

Elke school ontvangt een geldbedrag ter versterking van de basisondersteuning inclusief interventies. Dit bedrag wordt per schooljaar vastgesteld en toegekend. Het bestaat uit een vaste voet per zelfstandige schoollocatie en een bedrag per leerling.

Ter informatie: In het schooljaar 2020-2021 betreft het een vaste voet van € 8.500 plus € 106 per leerling.

6. Ontwikkeling/ evaluatie

De school stelt doelen passend onderwijs op in het jaarplan. Het schoolondersteuningsprofiel wordt geëvalueerd via de PDCA cyclus van de school in september 2023.